

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอนวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ประกอบการเรียนการสอนให้บังเกิดผลดี ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและประสบการณ์ให้แก่ผู้อื่น เข้าใจความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้อื่น สร้างความต้องการค้นคว้า ความใฝ่รู้ อันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความคิดที่จะใช้พัฒนาชาติบ้านเมืองได้

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนสำคัญดังนี้

- 2.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย และเป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม
- 2.2 ศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความคิดเห็นของครูที่สอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งได้มาจากการประชุมวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2.3 สร้างนวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยบทเรียน 10 บท ซึ่งมีความหลากหลายทั้งเนื้อหาและกิจกรรมการเรียน
- 2.4 พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของนวัตกรรม โดยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับนวัตกรรมทั้ง 10 บทเรียน ส่งไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทยจำนวน 14 คน ตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมทั้งตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทเรียน จากนั้นจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้นเพื่อเสนอข้อคิดเห็นและประมวลข้อคิดเห็น นำมาปรับปรุงนวัตกรรม

- 2.5 ตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมโดยนำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 31 คน
- 2.6 หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน ใช้แบบสัมภาษณ์ให้ครูผู้สอนและนักเรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน และเมื่อนักเรียนเรียนครบทั้ง 10 บทเรียนแล้ว ได้ขอให้ครูผู้สอนและนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยส่วนรวมด้วย
- 2.7 นำข้อคิดเห็นของครูและนักเรียนมาวิเคราะห์และสรุปผล พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสำหรับการนำนวัตกรรมไปใช้

3. สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพ

จากการนำนวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไปทดลองสอนนั้น ผลปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการเรียนภาษาไทยดีขึ้นทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน นักเรียนได้รับความรู้จากบทเรียนต่าง ๆ ซึ่งมีความหลากหลายทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนซึ่งแตกต่างไปจากบทเรียนในหลักสูตร ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมมิใช่เฉพาะแต่วิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังได้รับความรู้ต่าง ๆ ที่สืบเนื่อง เช่น วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของไทย นอกจากนี้นักเรียนยังได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและคำศัพท์ ซึ่งได้มีคำอธิบายไว้อย่างละเอียดในแต่ละบทเรียน

ในการเรียนบทเรียนทั้ง 10 เรื่องนั้น นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน เช่น ฝึกฟัง และอ่านทำนองเสนาะให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ฝึกการพูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่าน ฝึกเขียนวิจารณ์บทประพันธ์ สรุปสาระสำคัญ และฝึกให้นักเรียนรู้จักเขียนหนังสือให้เป็นระเบียบ สวยงาม และถูกต้องด้วย กิจกรรมการเรียนที่เสนอไว้ในแต่ละบทเรียนมีทั้งกิจกรรมบังคับและกิจกรรมเลือก ซึ่งแตกต่างไปจากการเรียนการสอนโดยทั่วไป การจัดกิจกรรมให้มีทางเลือกหลาย ๆ ทาง และมีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน เกิดความต้องการที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม รักการอ่าน และเห็นคุณค่าของการเรียนภาษาไทย

4. อภิปรายและเสนอแนะ

การสร้างนวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 10 บทเรียนนี้ เป็นตัวอย่างแสดงว่าเราสามารถศึกษาภาษาไทยจากบทประพันธ์หลายประเภทที่ผู้สอนคัดมา และอธิบายความหมายของคำและข้อความ เช่น คำศัพท์ อาจจะอธิบายอย่างที่ปรากฏในบทเรียนหรือจะวิเคราะห์ประกอบศัพท์ด้วยก็ได้ ตัวบทเรียนอาจจะใช้สำหรับหัดอ่านออกเสียงหรือท่องจำก็ได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การอ่านออกเสียงได้ชัดเจนคล่องแคล่วนั้นมีความสำคัญมาก ผู้เรียนควรจะมีฝึกหัดออกเสียงให้ถูกต้องทั้งเสียง

พยัญชนะ เสียงสระ ว่าคำไหนเป็นเสียงสั้น คำไหนเป็นเสียงยาว ผันวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง ผู้เรียนบางคนเขียนศัพท์เป็นคำ ๆ จึงอ่านคำที่ไม่รู้จักไม่ได้คล่องเพราะไม่ได้ฝึกผสมคำ ควรหัดอ่านให้ถูกวรรคตอน เพื่อจับความได้ขณะที่อ่าน ถ้าได้ฝึกหัดเช่นนี้บ่อย ๆ จะทำให้อ่านและพูดได้น่าฟัง เข้าใจง่าย สำหรับการฝึกเขียนก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้นักเรียนได้ฝึกเขียนเรียงความ ฝึกเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ฝึกเขียนสรุปใจความสำคัญ และฝึกเขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันนักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสฝึกเขียนเรื่องยาว ๆ การตอบข้อสอบก็เป็นแบบปรนัยเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้นักเรียนขาดทักษะในการใช้ภาษาในการเขียนได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ การฝึกเขียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามและถูกต้องตามวรรคตอนก็เป็นเรื่องที่สำคัญมากในการเรียนภาษาไทย เพราะการฝึกความเป็นระเบียบเรียบร้อยย่อมส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง อันจะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม

เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ ภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทยจึงควรจะได้รับ การส่งเสริมทำนุบำรุงรักษาไว้ให้เจริญสืบไป การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะกระตุ้น ใจ และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความรักและผูกพันในภาษาไทย มีความภูมิใจในภาษาไทย และมีค่านิยมที่จะใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสมทั้งกาลเทศะและบุคคล ดังนั้นโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาไทยจึงควรที่จะได้คิดหาทางพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยให้เป็นที่น่าสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน ให้ความรอบรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้ภาษาไทยเป็นสื่อ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนรักการอ่าน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากเรื่องที่เรียน การสร้างลักษณะนิสัยของนักเรียนให้เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักใช้ภาษาในทางที่ถูกต้องเหมาะสมจะเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคม และประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำนวัตกรรมไปใช้

- 4.1.1 ผู้ที่มีความประสงค์จะนำนวัตกรรมชุดนี้ไปใช้ ควรจะได้ศึกษาให้เข้าใจจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของนวัตกรรมโดยส่วนรวม และของแต่ละบทเรียน เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ประกอบเป็นโครงสร้างรวมอย่างถ่องแท้
- 4.1.2 ปัญหาสำคัญที่พบในการใช้นวัตกรรมนี้คือ เวลาที่กำหนดให้สอนในแต่ละบทเรียนน้อยไป แม้จะใช้วิธีให้นักเรียนอ่านล่วงหน้าก่อนจะทำการสอน ก็ยังมีปัญหาเรื่องเวลาไม่พอรอยู่ ผู้สอนอาจแก้ปัญหานี้ได้โดยการเพิ่มเวลาในแต่ละบทเรียน และอาจเริ่มใช้นวัตกรรมนี้ประกอบการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเลือกบทเรียนใดก็ได้ที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนนั้นมาสอน เพราะการใช้นวัตกรรมชุดนี้สามารถสอนบทเรียนใดก่อนก็ได้
- 4.1.3 ก่อนที่จะใช้นวัตกรรมนี้ ควรจะปรับแก้ข้อที่เป็นปัญหาเล็กน้อยเสียก่อน โดยดูรายละเอียดจากข้อเสนอแนะของครูและนักเรียนในภาคผนวก

4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนภาษาไทย

- 4.2.1 การเรียนการสอนภาษาไทยควรมีวิธีสอนและสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ให้นักเรียนได้รับทั้งความรู้ เนื้อหา และประสบการณ์ จากเรื่องที่เรียนที่มีความหลากหลาย ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ให้สามารถค้นคว้าด้วยตนเอง นวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ เป็นตัวอย่างของวิธีสอนและสื่อการเรียนที่วิธีหนึ่ง
- 4.2.2 เนื้อหาที่นำมาสร้างเป็นบทเรียนในการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ควรได้ให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่สืบเนื่องด้วย เป็นต้นว่า ความรู้ทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม รวมทั้งเรื่องราวเหตุการณ์ในปัจจุบัน อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้อย่างกว้างขวาง สามารถนำความรู้ไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชาติบ้านเมืองได้
- 4.2.3 ในการเรียนการสอนภาษาไทย ควรจัดให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างครบถ้วน โดยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน เช่น การฝึกให้นักเรียนฟังจับใจความสำคัญ การฝึกพูดแสดงความคิดเห็น และฝึกออกเสียงให้ชัดเจนถูกต้อง การอ่านออกเสียง ทั้งความเรียง และทำนองเสนาะ การเขียนแสดงความคิดเห็นวิเคราะห์วิจารณ์ และการเขียนหนังสือให้ถูกต้อง เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ทักษะต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาไทย
- 4.2.4 ควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในภาษาไทย ให้มีค่านิยมที่ดีงามในการใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล และให้ตระหนักถึงคุณค่าของภาษาไทย ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ที่จะต้องช่วยกันธำรงรักษาไว้ และนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

4.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

- 4.3.1 ควรสร้างบทเรียนเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้สอนสามารถเลือกบทเรียนต่าง ๆ มาใช้สอนเสริมเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้มากขึ้น โดยการเลือกบทความที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ลักษณะการเขียนเสนอข่าว การวิเคราะห์เหตุการณ์ รายงานวิชาการ การเขียนโฆษณา เขียนโน้มน้าวจิตใจ นวนิยาย เรื่องสั้น โวหารต่าง ๆ ในแต่ละบทเรียนควรจะอธิบายศัพท์ ข้อความ เนื้อหาสาระอย่างละเอียด พร้อมทั้งเสนอกิจกรรมที่ควรจะทำให้มากและหลากหลาย เหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

- 4.3.2 ควรนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับต่าง ๆ และศึกษาผลของการเรียนนวัตกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่มีต่อภาษาไทย
- 4.3.3 ควรสร้างนวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทยดังตัวอย่างในการวิจัยนี้สำหรับนักเรียนและนักศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ
- 4.3.4 ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเรียนภาษาไทยกับการเรียนวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์